

**Բնապահպանության ոլորտում 2018թ. իրականացվող միջազգային ծրագրերի ցանկ
/23.07.2018/**

Հ/Հ	Ծրագրի անվանում/դոնոր միջազգային կազմակերպություն	Ծրագրի տևողություն	Ծրագրի բյուջե	Ծրագրի նպատակ
1.	«Շենքերի էներգաարդյունավետ արդիականացմանն ուղղված ներդրումների ռիսկերի նվազեցում և մասշտաբավորում» Կանաչ կլիմայի հիմնադրամ/ՄԱԶԾ	2017թ.- 5 տարի	20 մլն. ԱՄՆ դոլար	Մասշտաբավորել Հայաստանում շենքերի էներգաարդյունավետ արդիականացմանն (ԷԱ) ուղղվող ներդրումները և նվազեցնել շենքերի ԷԱ արդիականացմանն ուղղված ներդրումների ռիսկերը և դրանով խրախուսել մասնավոր հատվածի ներդրումներն ու նվազեցնել վառելիքային աղքատությունը:
2.	«Քաղաքային կանաչ լուսավորություն» Գլոբալ Էկոլոգիական Հիմնադրամ/ՄԱԿ-ի Զարգացման ծրագիր	2013-2018թթ	1 720 000 ԱՄՆ դոլար	Քաղաքային տնտեսություններում էներգաարդյունավետության բարձրացումը լուսավորության բնագավառում
3.	«ՄԱԿ ԿՓՇԿ ներքո Հայաստանի 4-րդ ազգային հաղորդակցության և երկամյա առաջընթացի 2-րդ զեկույցի պատրաստում» Գլոբալ Էկոլոգիական Հիմնադրամ/ՄԱԿ-ի Զարգացման ծրագիր	2016-2020թթ.	852 000 ԱՄՆ դոլար (ԳԷՀ)	Հայաստանի կողմից նախապատրաստել և ԿՓՇԿ-ին ներկայացնել 4 ԱՀ և 2 ԵԱԶ ու աջակցել երկրին կատարել իր պարտականություններն:
4.	Արթիկ քաղաքին հարակից փակված քարհանքի թափոնների և ջրհեղեղների կառավարում	նախապատրաստական փուլ	27 000 ԱՄՆ դոլար	Կլիմայի փոփոխությամբ պայմանավորված՝ նվազեցնել մարդածին ազդեցությունների բացասական հետևանքները՝ նվազագույնի

	պիլոտային ծրագիր			հասցնելով բնական և ագրոլանդշաֆտների դեգրադացիան, բնական աղետների հաճախականությունը և ինտենսիվությունը, ինչպես նաև բարձրացնել լանդշաֆտների հարմարվողականության մակարդակը:
5.	Պատրաստվածության աջակցություն» ծրագիր	2018թ. 1.5 տարի	300 000 ԱՄՆ դոլար	Հզորացնել երկրի կարողությունները դիմագրավելու կլիմայի փոփոխության մարտահրավերներին. Բնապահպանության նախարարության կարողությունների ամրապնդում, «Կանաչ կլիմայի» Հիմնադրամի հետ երկրի ներգրավվածության ռազմավարական շրջանակների հստակեցում, ծրագրերի նախապատրաստում, իրականացնող մարմինների ընտրություն և աջակցություն Հիմնադրամին հավատարմագրվելու գործընթացին:
6.	<<Ջանգեզուր>> կենսոլորտային համալիր>> ՊՈԱԿ-ի դրամաշնորհային պայմանագիր Կովկասի Բնության Հիմնադրամ	2018թ.	60 428,488 հազ. ՀՀ դրամ	Աջակցել <<Ջանգեզուր>> կենսոլորտային համալիր>> ՊՈԱԿ-ի կարողությունների զարգացմանը:
7.	«Խստորովի անտառ » պետ. արգելոց» ՊՈԱԿ-ի աջակցության արտակարգ դրամաշնորհ Կովկասի Բնության Հիմնադրամ	2018թ.	119 400,4 հազ. ՀՀ դրամ	ԲՀՊՏ-ի՝ մասնագիտական վերապատրաստման, ՊՈԱԿ-ի աշխատակիցների խրախուսման, պահանջվող նյութատեխնիկական կարիքների համալրման, համար
8.	«Դիլիջան ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի աջակցության 3 տարվա ծրագիր Կովկասի Բնության Հիմնադրամ	2016-2018թթ.	500 000 եվրո 3 տարվա համար	ԲՀՊՏ-ի՝ մասնագիտական վերապատրաստման, ՊՈԱԿ-ի աշխատակիցների խրախուսման, պահանջվող նյութատեխնիկական կարիքների համալրման, համար

9.	«Արփի լիճ» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի աջակցության ծրագիր Կովկասի Բնության Հիմնադրամ	2016-2018թթ.	240 000 Եվրո 3 տարվա համար	ԲՀՊՏ-ի՝ մասնագիտական վերապատրաստման, ՊՈԱԿ-ի աշխատակիցների խրախուսման, պահանջվող նյութատեխնիկական կարիքների համալրման, մեքենաների և վառելիքի ձեռքբերման համար
10.	Կովկասի Բնության Հիմնադրամի և Բնապահպանության նախարարության «Բնապահպանական ծրագրերի իրականացման գրասենյակ» պետական հիմնարկի կողմից իրականացվող ծրագիր		100 000 ԱՄՆ դոլար	Ապահովել «Խստորովի անտառ» պետական արգելոց» և Դիլիջան ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ներին հակահրդեհային մեքենաներով և սարքավորումներով:
11.	«Կովկասում/Հայաստանում պահպանվող տարածքների աջակցության» տարածաշրջանային ծրագիր» KfW /Գերմանական զարգացման բանկ	2015-2020թթ.	8 250 000 Եվրո.	Ա. Սյունիքի մարզի 7 ԲՀՊՏ-ների կարողությ կառավարման բարելավում Բ. 7 ԲՀՊՏ-ների բուֆերային գոտու 32 համայնքների սոցիալ տնտեսական վիճակի բարելավում
12.	<<Կենսաբազմազանության ինտեգրված կառավարումը Հարավային Կովկասում» տարածաշրջանային ծրագիր Գերմանական միջազգային համագործակցության ընկերություն /GIZ	2015-2020թթ.		Աջակցություն կենսաբազմազանության մոնիտորինգի համակարգին,
13.	Հայաստանում կլիմայի փոփոխության ազդեցության մեղմումը անտառային և դաշտային հրդեհների կառավարման ներուժի	2017-2020թթ.	1 մլն. ԱՄՆ դոլար	Կլիմայի փոփոխություններով և մարդու գործունեությամբ պայմանավորված անտառային հրդեհների ռիսկի ակնհայտ ածի ազդեցության մեղմումը

	զարգացման միջոցով, ՄԱԶԾ/ ՌԴ			
14.	Հողերի և անտառների կայուն կառավարում Հայաստանի հյուսիս արևելյան շրջաններում:	2016-2020		Լոռու և Տավուշի մարզերի 11 անտառտնտեսությունների և 9 հատուկ պահպանվող տարածքների: անտառտնտեսության կառավարման պլանները վերանայում,
15.	«Հայաստանյան գյուղական համայնքներում ագրոկենսաբազմազանության պահպանության և օգտագործման միջոցով կենսապայմանների բարելավումը» տարածաշրջանային ծրագիր Գլոբալ Էկոլոգիական Հիմնադրամ /ՄԱԿ-ի ՇՄԾ	2015- 2019թթ.,	883 242 ԱՄՆ դոլար ԳԷՀ-ից.	Հայաստանում գյուղատնտեսական կենսաբազմազանության բազմակողմանի պահպանում, որն առաջ կբերի դրանց հարմարվողականությունը բնապահպանական և գյուղատնտեսական մարտահրավերներին՝ խթանելով ծրագրային տարածքներում գյուղացիական տնտեսությունների բարեկեցության բարելավմանը:
16.	«Կենսաբազմազանության ինտեգրված կառավարումը Հարավային Կովկասում» տարածաշրջանային ծրագիր, Գերմանական միջազգային համագործակցության ընկերություն /GIZ/	2015-2020թթ.	բյուջեի բաշխում ըստ երկրների չկա	Աջակցություն կենսաբազմազանության մոնիտորինգային համակարգին:

17.	«Գիտական առաջադեմ տեխնոլոգիաների օգտագործում և համագործակցություն հանուն ռեսուրսների համալիր պահպանության» (ԳԱՏՕ) ծրագիր / ԱՄՆ ՄՁԳ/	2015- 2019թթ.	4 991 30 ԱՄՆ դոլար	Նվազեցնել Արարատյան դաշտավայրի ստորգետնյա ջրերի արդյունահանման աճը, աջակցել Հայաստանի կառավարությանը կառավարման համակարգի հարցում բարելավված տվյալների հավաքագրման և վերլուծության միջոցով՝ ապահովելով գործիքներ, որպեսզի տեղեկացնի ստորգետնյա ջրերի տեղաբաշխման և օգտագործման վերաբերյալ որոշումների մասին, հիմնվելով ժամանակակից գիտական մոտեցումների վրա:
18.	ԵՄ «Զրային նախաձեռնություն» (Հայաստան, Վրաստան, Ադրբեջան, Ուկրաինա, Բելառուս, Մոլդովա) տարածաշրջանային ծրագիր	2016-2020թթ. 24.8 մլն եվրո 6 երկրի համար,	24.8 մլն եվրո 6 երկրի համար	Ծրագրի մասնակից երկրներում ջրային ռեսուրսների կառավարման բարելավում, ներառյալ ջրային ոլորտի ինստիտուցիոնալ և օրենսդրական բարեփոխումներ՝ ԵՄ Զրի շրջանակային դիրեկտիվի և ջրային ռեսուրսների համապարփակ կառավարման սկզբունքների կիրառմամբ, ինչպես նաև գետավազանային կառավարման պլանների մշակման և իրականացման, մակերևութային և ստորերկրյա ջրային ռեսուրսների մոնիթորինգի, տվյալների հավաքագրման և մշակման հզորությունների զարգացման միջոցով:

19.	«Ժամկետանց պեստիցիդների պաշարների ոչնչացումը և քիմիկատների կայուն կառավարման շրջանակներում կայուն օրգանական աղտոտիչներով (POPs) աղտոտված տարածքների խնդիրների կարգավորումը Հայաստանում» ԳԷՀ/ՄԱԶԾ	2015-2019թթ.	4.9 մլն. ԱՄՆ դոլար ԳԷՀ-ից	Նուբարաշենի գերեզմանոցում տեղադրված ԿՕԱ-ի թափոնների, ինչպես նաև հանրապետության 24 տարբեր տարածքների պահեստարանների մնացորդային ժամկետանց թունաքիմիկատներ լիկվիդացում: Ընդհանուր առմամբ, Էկոլոգիապես անվտանգ եղանակներով կոչնչացվեն
20.	«Հայաստան/ՄԱԿ-ի ՇՄԾ գործընկերության ներգրավումը քիմիկատների օրենսդրության և արդյունաբերության կարգազմանը» ՄԱԿ-ի շրջակա միջավայրի ծրագիր (UNEP)	2016-2018թթ.	103 281 ԱՄՆ դոլար	Աջակցել ՀՀ կառավարությանը մշակելու համաձայնեցված իրավական հիմքեր՝ երկրում քիմիական նյութերի բնական/անվտանգ կառավարման համար՝ հատուկ ուշադրություն դարձնելով քիմիական նյութերի գործածությունը կարգավորող օրենսդրությանը
21.	«Առկա լավագույն տեխնոլոգիայի կամ բնապահպանական իմաստով լավագույն տնտեսական գործունեության մեթոդաբանության կիրառումը՝ բաց այրման աղբյուրներից կայուն օրգանական աղտոտիչների ոչ կանխամտածված արտանետումների նվազեցման համար» Գլոբալ Էկոլոգիական Հիմնադրամ/ՄԱԿ-ի ԱԶԿ	2016-2018թթ.	425 000 ԱՄՆ դոլար	Ոչ կանխամտածված առաջացող դիօքսինների/ֆուրանների արտանետումների գույքագրման անցկացում՝ հատուկ ուշադրություն դարձնելով կազմակերպված և ոչ կազմակերպված աղբավայրերին, ինչպես նաև առկա լավագույն տեխնոլոգիայի/բնապահպանական իմաստով լավագույն տնտեսական գործունեության (BAT/BET) իրականացում:

22.	<p>Բնապահպանական «Միասնական Տեղեկատվական Համակարգի Սկզբունքների և Պրակտիկայի ներդրումը Արևելյան Հարևանության Երկրներում (ԲՄՏՀ/ՏԵԻՏ Արևելք) ԵՄ ծրագիր (ԵՀՀԳ-ԲՄՏՀ II)»:</p> <p>Ծրագիրն իրականացվում է ԵՄ և Ազգային վիճակագրական ծառայության հետ համատեղ:</p>	2016-2019թթ.	7 մլն. Եվրո տարածաշրջանի բոլոր երկրների համար	<p>ԲՄՏՀ/ՏԵԻՏ Արևելք ծրագրի նպատակն է ԵՄ և Եվրոպական Բնապահպանական Գործակալության լավագույն պրակտիկային համապատասխան՝ Շրջակա միջավայրի տեղեկատվական միասնական համակարգի ստեղծում:</p>
23.	<p><<Գլոբալ բնապահպանական օգուտների ստեղծում շահագրգիռ կողմերի բնապահպանական կրթության և իրազեկության բարձրացման միջոցով»ծրագիր»</p> <p>Գլոբալ Էկոլոգիական Հիմնադրամ/ՄԱԿ-ի Զարգացման Ծրագիր</p>	2015-2018թթ.	750 000 ԱՄՆ դոլար /ԳԷՀ/	<p>Աջակցել գլոբալ բնապահպանական օգուտների ստեղծմանը՝ շահագրգիռ կողմերի բնապահպանական կրթության և իրազեկության բարձրացման միջոցով:</p>
24.	<p>«Հիդրոֆտորածխածինների կրճատմանը օժանդակող գործողություններ», UNIDO</p>	2018-2019թթ.,	150 000 ԱՄՆ դոլար:	<p>Օժանդակել Հայաստանի Հանրապետությանը որպես «Օզոնային շերտը քայքայող նյութերի մասին Մոնրեալի արձանագրության» 5-րդ Հոդվածի երկիր՝ վավերացնել և կենսագործել Մոնրեալի արձանագրության Կիզալիի ուղղումը:</p>

25.	Հիդրոքլորֆտորածխածինների փուլային փոխարինման կառավարման պլան – Երկրորդ փուլ (ՀՔՖԱ-2) ծրագիր /UNEP/	2017-2020	35 000 ԱՄՆ դոլար	<p>Օժանդակել Հայաստանի Հանրապետությանը որպես «Օզոնային շերտը քայքայող նյութերի մասին Մոնրեալի արձանագրության» 5-րդ Հոդվածի երկիր՝ հաջողությամբ իրականացնելու օզոնային շերտը քայքայող նյութերի փուլային փոխարինումը օրենսդրական դաշտի լրամշակման, ապօրինի առևտրի կառավարման/կանխարգելման և սառեցման ու օդորակման ոլորտում հզորությունների ամրապնդման միջոցով:</p>
-----	--	-----------	------------------	--